

**Diagnoza implementacji
Kompetencji Kluczowych
w kontekście potrzeb i uwarunkowań
lokalnych i regionalnych
oświaty i rynku pracy**

**Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1
im. ks. Stanisława Konarskiego w Jędrzejowie**



Opracowała **Elżbieta Grad**

Spis treści

Diagnoza implementacji Kompetencji Kluczowych w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego w Jędrzejowie.....	1
WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY.....	5
I.1 Położenie geograficzne.....	5
I.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły.....	6
I.3 Charakterystyka uczniów szkoły.....	7
I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej.....	10
I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych.....	11
II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE.....	15
II.1 Efekty kształcenia	15
II.2 Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów.....	19
III. RYNEK PRACY	20
III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki.....	20
III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy	21
III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.	24
IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH.....	25
IV.1 Współpraca szkoły z zakładami pracy.....	31
IV.2 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy	32
V. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	33

WSTĘP

Głównym celem dokonania diagnozy była ocena działań szkoły w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy oraz charakterystyka uwarunkowań lokalnych i regionalnych szkoły. W celu przeprowadzenia diagnozy określono próbę badawczą, dokonano wyboru metod badawczych oraz przeprowadzono badania. Dokonano analizy wyników i na tej podstawie powstało niniejsze opracowanie.

W badaniu wzięły udział następujące grupy respondentów:

- 80 uczniów technikum z klas 1, 2, 3 i 4 (uczniowie o parzystych numerach w dzienniku lekcyjnym)
- 60 nauczycieli szkoły (35 nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i 25 nauczycieli przedmiotów zawodowych)
- 20 rodziców uczniów klas technikum – po 5 z klas 1, 2, 3 i 4
- 1 przedstawiciel nadzoru pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Kielcach
- 2 przedstawiciele organu prowadzącego szkołę – Starostwo Powiatowe Jędrzejów
- 5 przedstawiciele lokalnych zakładów pracy
- przedstawiciel Centrum Kształcenia Praktycznego, przedstawiciel Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy
- dyrektor szkoły, 2 wicedyrektorów, kierownik praktyk, pedagog szkolny, szkolny doradca zawodowy

Metody, które wybrano do przeprowadzenia diagnozy to:

Analiza dokumentów

- Opracowania analityczno-statystyczne z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2007 i 2008 w powiecie jędrzejowskim PUP w Jędrzejowie
- Raport z matury 2008 ZSP nr 1 w Jędrzejowie
- Analiza wyników egzaminu zawodowego 2006-2008

- Wnioski z przeprowadzonej wizytacji – Kuratorium Oświaty w Kielcach
- Sprawozdanie z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły w roku 2007/08
- Dokumentacja pedagoga szkolnego, doradcy zawodowego i kierownika praktyk zawodowych.

wywiad

- Przedstawiciele lokalnych pracodawców
- Wizytator Kuratorium Oświaty w Kielcach
- Starosta Powiatu Jędrzejowskiego
- Przewodniczącym Komisji Edukacji Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie
- Dyrektor szkoły
- Wicedyrektorzy
- Kierownik praktyk zawodowych
- Przedstawiciele instytucji wspierających szkołę (PPP, MOPS, CKP, CPR)

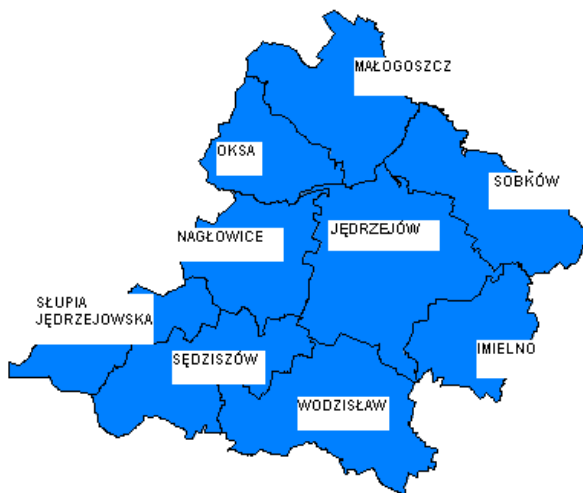
Analiza istniejącej sytuacji szkoły (SWOT)

Analiza uwarunkowań środowiskowych szkoły (SWOT)

I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

I.1 Położenie geograficzne

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego mieści się w Jędrzejowie przy ulicy Przypkowskiego 49. Jędrzejów to powiatowe miasto w województwie świętokrzyskim w odległości 37km od Kielc – stolicy województwa świętokrzyskiego oraz 78km od Krakowa. Teren powiatu przecinają drogi krajowe nr 7 (E7) Warszawa – Kraków oraz nr 78 Kielce – Katowice, z rozgałęzieniem na Częstochowę; drogi wojewódzkie z Jędrzejowa do Pińczowa, Końskich, Staszowa i Kazimierzy Wielkiej. Krzyżują się tu również linie kolejowe: Gdańsk – Kraków i Lublin – Katowice



Rysunek 1. Położenie powiatu jędrzejowskiego



Rysunek 2. Powiat jędrzejowski na tle województwa świętokrzyskiego.

Miasto ma bardzo długą i bogatą historię. Powstało z osady położonej przy klasztorze cystersów, prawa miejskie nadał w roku 1271 Bolesław Wstydlivy. Liczba ludności w Jędrzejowie wykazuje niestety trend spadkowy i w chwili obecnej wynosi około 16000. Szkoła zlokalizowana jest w odległości około 200m od dworca PKP i około 150 metrów od dworca PKS, co ma istotne znaczenie ze względu na to, iż większość naszych uczniów dojeżdża do szkoły.

I.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły

Budynek szkoły ma powierzchnię użytkową 4900m² i jest dobrze przystosowany do prowadzenia procesu dydaktycznego. Wielkość pomieszczeń (sale lekcyjne mają po 55m²) i ich stan odpowiada przeznaczeniu, są funkcjonalne, dobrze oświetlone i przestronne. W najniższej kondygnacji budynku mieści się szatnia podzielona na boksy. Do dyspozycji uczniów jest również świetlica-sklepik, w którym prowadzona jest mała gastronomia. Szkoła posiada 4 pracownie komputerowe, w której znajduje się 60 stanowisk komputerowych. Do dyspozycji uczniów i nauczycieli jest również: Centrum Informacji Multimedialnej, stanowiska komputerowe w czytelnicy oraz pokoju nauczycielskim. Łącznie liczba stanowisk komputerowych w szkole wynosi 86. Pracownie informatyczne wyposażone są w niezbędne oprogramowanie do nauki w zawodach technik informatyk oraz technik ekonomista, rzutniki multimedialne, drukarki oraz skanery. Oczywiście mają również dostęp do Internetu. W szkole znajdują się dwie pracownie językowe (język angielski i niemiecki) wyposażone w pulpit dla lektora, pulpity dla uczniów, słuchawki,

magnetofon i dyktafon. Są również dobrze wyposażone klasopracownie do nauki przedmiotów ogólnokształcących np. pracownia chemiczna, geograficzna, fizyczna czy biologiczna. Łącznie do dyspozycji uczniów są 23 sale lekcyjne. Co niestety przy 29 oddziałach i konieczności podziałów na grupy w przypadku przedmiotów informatycznych, językowych itp. powoduje konieczność uczenia się w systemie zmianowym. Zajęcia zaczynają się już o godzinie 7⁰⁵ a kończą o 16³⁰. W szkole jest również biblioteka, w której znajduje się około 11000 woluminów. W bibliotece są też się programy multimedialne, czasopisma popularnonaukowe, prasa codzienna oraz filmy dydaktyczne. Jest również czytelnia z 28 stanowiskami, wyposażona w telewizor, odtwarzacz DVD oraz 4 stanowiska komputerowe. Nauczyciele dobrze lub bardzo dobrze oceniają wyposażenie w środki dydaktyczne. Szkoła posiada uprawnienia do przeprowadzania części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ekonomista, technik informatyk oraz technik hotelarstwa. Największą bolączką szkoły jest brak sali gimnastycznej i obiektów sportowych. Odczuwany jest również brak pracowni do praktycznej nauki zawodu w zawodzie technik hotelarstwa oraz technik obsługi turystycznej.

I.3 Charakterystyka uczniów szkoły

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego w Jędrzejowie powstał na bazie Zespołu Szkół Ekonomicznych po przeprowadzeniu reformy szkolnictwa w 2002 roku. W skład placówki wchodzi trzyletnie I Liceum Profilowane o profilach: ekonomiczno-administracyjnym i socjalnym, czteroletnie Technikum nr 1 kształcące w zawodach: technik hotelarstwa, technik ekonomista, technik informatyk i technik obsługi turystycznej oraz II Liceum Ogólnokształcące o profilach: biologiczno-medycznym, humanistycznym i ekonomiczno-prawnym. W skład Zespołu wchodzi również szkoły dla dorosłych.

W roku szkolnym 2008/09 uczniowie wybierali naukę przede wszystkim w technikum – 133 uczniów, następnie w liceum ogólnokształcącym – 84 uczniów. W tym roku nie prowadziliśmy naboru do klas liceum profilowanego. Niewielka grupa słuchaczy kształci się również w szkole policealnej.

Technikum nr 1

Zawód	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Technik ekonomista	4	113
Technik informatyk	5	141
Technik hotelarstwa	5	137
Technik obsługi turystycznej	1	35
Razem	15	426

W roku szkolnym 2008/09 po raz pierwszy prowadziliśmy nabór do klasy technik obsługi turystycznej, do której było bardzo dużo kandydatów i przyjęliśmy 34 uczniów.

I Liceum Profilowane

Profil	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
ekonomiczno-administracyjny	1	28
socjalny	2	59
Razem	3	87

II Liceum Ogólnokształcące

	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Razem	9	222

W roku poprzednim 2007/2008 w liceum profilowanym uczyło się 204 uczniów, w liceum ogólnokształcącym 192, zaś w technikum 350 uczniów. Zmniejszenie liczby uczniów w liceum profilowanym wynika z wygaszania tego typu szkoły. Obserwujemy zwiększony nabór do technikum, co powoduje stałą liczbę uczniów w szkole, mimo wchodzącego do szkół ponadgimnazjalnych niżu demograficznego początku lat dziewięćdziesiątych oraz migracji uczniów do większych ośrodków np. Kielc czy Krakowa.

Rozpiętość wiekowa uczącej się w szkole młodzieży to 16-21 lat. 63% uczniów szkoły stanowią dziewczęta, zaś chłopcy 37%. Uczniowie naszej szkoły w około 80% pochodzą z terenów wiejskich. Dojeżdżają z wszystkich okolicznych gmin powiatu. Z gminy Jędrzejów mamy oczywiście najwięcej uczniów 339, z gminy Wodzisław 60, Sędziszów 80, Imielno 38, Słupia 9, Nagłowice 46, Oksa 44, Sobków 69, Małogoszcz 41, z innych powiatów kształcą się u nas 9 uczniów.

Problemy uczniów wynikają w głównej mierze z barier związanych z pochodzeniem i miejscem zamieszkania. W większości to dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym, których rodzice są bezrobotni lub prowadzą małe, niskodochodowe gospodarstwa rolne. W ostatnim czasie pogorszyła się również sytuacja uczniów zamieszkałych na terenie miasta, bowiem kryzys gospodarczy spowodował, iż część rodziców zostało zwolnionych z lokalnych zakładów, pozostaje na urloпах bezpłatnych lub pracuje w niepełnym wymiarze. Rodzice naszych wychowanków legitymują się głównie wykształceniem zawodowym (szczególnie ojcowie) i średnim technicznym. Około 20% uczniów korzysta z różnych form pomocy, związanych z biedą w gospodarstwach domowych, są to: stypendia socjalne, zapomogi socjalne i losowe, pomoc żywnościowa. Jak wynika z informacji uzyskanych od wychowawców klas oraz pedagoga szkolnego, można śmiało przyjąć, iż jeszcze dla około 20% uczniów taka pomoc byłaby wskazana. Nasi uczniowie mają utrudniony dostęp do nowoczesnych technologii oraz pełnego korzystania z oferty edukacyjnej szkoły. Uczniowie dojeżdżający mają problem z uczestnictwem w zajęciach pozalekcyjnych. Młodzież nasza, mimo, iż często bardzo zdolna ma zaniżone poczucie własnej wartości i często nie potrafi, przełamać stereotypu absolwenta małomiasteczkowej szkoły i zaplanować drogi zawodowej zgodnie z zainteresowaniami i marzeniami.

Uczniowie dokonując własnej charakterystyki dotyczącej znajomości wymogów, potrzeb i prognoz na rynku pracy za swoje **silne strony** uznali:

- umiejętność pisania różnorodnych pism (CV, list motywacyjny) oraz ćwiczenie przeprowadzania rozmów kwalifikacyjnych, co postrzegają, jako szansę przedstawienia się przyszłemu pracodawcy z jak najlepszej strony;
- udział w Dniu Przedsiębiorczości – poznanie wymagań w danym, „wymarzonym” zawodzie;
- obsługa programów komputerowych potrzebnych w zawodzie, znajomość języków obcych daje możliwość znalezienia pracy za granicą;
- praktyki zawodowe;
- konsultacje z doradcą zawodowym, dzięki którym mogą określić zdolności, predyspozycje do wykonywania danego zawodu;

Za **słabe strony** uznają:

- niewystarczającą znajomość zawodów przyszłości;
- brak informacji o wolnych miejscach pracy;
- słabą znajomość wymagań pracodawcy;

- małe umiejętności praktyczne;
- niewielka informacja o zmianach na rynku pracy;

Zagrożenia z tym związane są według nich następujące:

- wybór złego zawodu;
- popadanie w depresję i nałogi;
- trudności w poruszaniu się na rynku pracy i jej znalezieniu;
- konieczność wyjazdu w poszukiwaniu pracy.

Zbliżone odpowiedzi uzyskano od rodziców uczniów, należy jednak zaznaczyć, iż tylko połowa z wytypowanych rodziców udzieliła odpowiedzi uzupełniając analizę SWOT.

Nauczyciele za **silne strony** uznali: udział w Dniach Przedsiębiorczości, wyjazdy na Targi pracy, edukacyjne i branżowe, współpracę z doradcą zawodowym, naukę języków obcych – także zawodowych, profile, które dają większe szanse uzyskania pracy. **Szanse** z tym związane są następujące: świadomy i trafny wybór zawodu zgodny z predyspozycjami, satysfakcja zawodowa, możliwość znalezienia pracy za granicą, umiejętność określenia kierunku dalszego kształcenia, bądź przekwalifikowania, umiejętność pracy w zespole, poznanie własnych predyspozycji zawodowych. Wśród **słabych stron** uczniów na pierwszym miejscu pojawia się nieznanomość własnych predyspozycji do wykonywania zawodu, przypadkowy wybór edukacji np. pod wpływem kolegów, brak umiejętności określenia swoich możliwości i predyspozycji, niska motywacja oraz brak samodzielności. **Zagrożenia** to: problemy w znalezieniu pracy, brak satysfakcji z wykonywanej pracy, masowe migracje absolwentów, niskie wyniki nauczania, zagrożenie porzuceniem szkoły.

I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej.

W szkole pracuje w pełnym wymiarze 57, zaś niepełnozatrudnionych 5 – łącznie 62 nauczycieli. Z tej grupy 61 nauczycieli legitymuje się wykształceniem magisterskim z przygotowaniem pedagogicznym, zaś 1 osoba ma wykształcenie wyższe zawodowe. Wszyscy nauczyciele posiadają pełne kwalifikacje do nauczanych przedmiotów. Jeśli chodzi o stopień awansu zawodowego w roku szkolnym 2008/2009 mamy 2 nauczycieli stażystów, 14 nauczycieli kontraktowych, 18 mianowanych zaś 28 dyplomowanych.

32 osoby posiada kwalifikacje do nauczania jednego przedmiotu, natomiast 30 do nauczania dwóch przedmiotów

Nauczyciele są kreatywni i chętnie doskonalą się zawodowo, podnosząc lub uzyskując nowe kwalifikacje. 22 nauczycieli jest egzaminatorami maturalnymi przedmiotów ogólnokształcących (język angielski – 5 nauczycieli, język francuski – 1 nauczyciel, język rosyjski – 1 nauczyciel, język niemiecki- 2 nauczycieli, język polski – 6 nauczycieli, geografia – 1 nauczyciel, biologia – 2 nauczycieli, chemia – 2 nauczycieli, matematyka – 3 nauczycieli, informatyka – 1 nauczyciel). Nauczyciele posiadają również tytuły egzaminatorów przedmiotów zawodowych (technik ekonomista – 2 nauczycieli, technik informatyk – 3 nauczycieli). W szkole pracuje również dwóch nauczycieli wpisanych na listę ekspertów ds. awansu zawodowego nauczycieli.

Jeśli chodzi o przedział wiekowy to w szkole dominują ludzie młodzi o stażu pracy do 10 lat – 26 nauczycieli, i stosunkowo młodzi, ale mający już pewne doświadczenie zawodowe – nauczyciele w przedziale 11 – 20 lat pracy zawodowej 16 nauczycieli.

Funkcję dyrektora szkoły pełni od 1999 roku mgr Władysław Równicki, w szkole są również dwa stanowiska wicedyrektorów, funkcja kierownika praktyk zawodowych oraz doradcy zawodowego i pedagoga szkolnego.

Nauczyciele oceniając swoje **mocne strony** w aspekcie kształtowania kluczowych kompetencji wymieniali: stałe podnoszenie kwalifikacji, powszechne wykorzystywanie komputerów i Internetu na lekcjach, kreatywność i udział w różnorodnych projektach, programach np. Dzień Przedsiębiorczości, Moje wymarzone miejsce pracy itp., przyjazną atmosferę w gronie nauczycieli, co sprzyja współpracy. Wśród **słabych stron** na pierwszym miejscu pojawia się brak współpracy w zakresie korelacji treści programowych, brak współpracy nauczycieli ogólnokształcących z zawodowcami i fakt, iż nauczane treści powinny uwzględniać więcej rozwiązań praktycznych i zastosowań w życiu codziennym i praktyce.

I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych.

Problemy nauczycieli w kształtowaniu KK w zakresie **nauczania języka obcego** wynikają w przypadku języka kontynuacyjnego w dużej mierze z zaległości z gimnazjum i szkoły podstawowej. Są one również związane ze słabą znajomością pewnych zagadnień gramatycznych z języka ojczystego, która negatywnie wpływa na opanowanie gramatyki

języka obcego – np. nieznanomość przypadków, brak orientacji w składni polskiej, brak umiejętności odróżniania części mowy, czy zdania. Specyficzne problemy rozwojowe typu dysgrafia i dysleksja powodują, iż uczniowie mają trudności w prawidłowym kształtowaniu kompetencji pisania, czy czytania w języku obcym. Nieobecności uczniów na zajęciach powodują pojawienie się trudności w opanowaniu i utrwaleniu poznawanych na lekcjach treści.

W przypadku **języka obcego zawodowego** trudności wynikają przede wszystkim z:

- braku znajomości struktur gramatycznych wprowadzanych na lekcjach języka obcego ogólnego, które używane są do tworzenia wypowiedzi ustnych lub pisemnych na lekcjach języka zawodowego, np. uczeń technikum hotelarskiego, który nie opanował użycia i funkcji czasowników modalnych w języku angielskim ma trudności z użyciem bardzo istotnych np. w pracy recepcjonisty funkcji językowych takich jak uprzejme prośby i propozycje.
- trudności w formułowaniu wypowiedzi pisemnych takich jak list motywacyjny, czy list z podaniem o pracę w dużym stopniu wynikają z braku znajomości podstawowych struktur gramatycznych i słownictwa wprowadzanego na lekcjach języka ogólnego. W przypadku uczniów rozpoczynających naukę języka zawodowego trudności w pisaniu mogą wynikać również z faktu, iż we wcześniejszych etapach kształcenia uczniowie nie mieli kontaktu z formalnymi wypowiedziami pisemnymi, które wymagają zastosowania szeregu reguł oraz formalnego, często trudnego słownictwa. Na trudności w formułowaniu wypowiedzi pisemnych w języku obcym wpływa również brak znajomości zasad tworzenia tych wypowiedzi w języku ojczystym;
- trudności w przyswajaniu słownictwa wprowadzanego na lekcjach języka zawodowego wynikają z faktu, iż jest to słownictwo specjalistyczne, charakterystyczne dla danej branży i uczeń nie miał kontaktu na lekcjach języka ogólnego i zaznajomienie się z nim nie było możliwe poprzez pozaszkolne formy przyswajania języków obcych, takie jak czytanie obcojęzycznych gazet, książek, oglądanie filmów, telewizji czy słuchanie muzyki w języku obcym. Brak wiedzy z przedmiotów zawodowych również utrudnia opanowanie nowego słownictwa np. uczeń, który został zapoznany ze strukturą organizacyjną hotelu łatwiej przyswaja nazwy poszczególnych stanowisk w języku obcym;

- ograniczony dostęp do wyjazdów zagranicznych, praktyk i wymian zagranicznych powoduje to, iż uczniowie nie mają szansy na doskonalenie i rozwijanie swoich umiejętności z zakresu języka zawodowego w realnych sytuacjach takich jak praca w biurze podróży lub na recepcji w hotelu;
- niska motywacja do nauki języka obcego zawodowego spowodowana w dużym stopniu niewiedzą na temat obecnych wymagań pracodawców w zakresie znajomości języków obcych. Wypowiedane przez uczniów uwagi typu „Przecież to tylko język obcy zawodowy” wskazują na to, iż znajomość języka obcego zawodowego nie jest przez uczniów postrzegana jako czynnik ułatwiający zaistnienie na rynku pracy.

Jeśli chodzi o **przedmioty przyrodnicze** (biologia, chemia, fizyka, geografia) trudności wynikają przede wszystkim z dużej liczebności uczniów w klasie, co uniemożliwia przeprowadzanie zajęć metodą laboratoryjną, która postrzegana jest przez uczniów jako atrakcyjna, ciekawa. Mała liczba godzin zajęć w tygodniu – w klasach technikum średnio w planie znajduje się jedna godzina tygodniowo – a materiał nauczania jest taki sam jak w klasach liceum ogólnokształcącego – gdzie w tygodniowym planie zajęć są z reguły 2 godziny tygodniowo. Braki w umiejętnościach-kompetencjach matematycznych, co uniemożliwia uczniom zrozumienie nowo wprowadzanych pojęć, zastosowanie wzorów, poszukiwanie rozwiązań problemów itd. Negatywne nastawienie uczniów oraz ich rodziców do przedmiotów przyrodniczych, które przejawia się w wypowiedziach typu „chemia – ja też jej nigdy nie umiałem”. Uczniowie technikum często traktują przedmioty ogólnokształcące, których nie zdają na maturze, jako niepotrzebne – zabierające czas.

Czynniki wpływające na trudności w nauce **matematyki**:

- braki z poprzednich etapów edukacyjnych (szkoła podstawowa, gimnazjum) w zakresie wykonywania działań na liczbach wymiernych;
- brak umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem, co powoduje, że uczniowie nie potrafią analizować zadań tekstowych;
- brak aspiracji uczniów oraz negatywne nastawienie do przedmiotu – wypowiedzi typu „nigdy nie rozumiałem matematyki”, „moja mama też nie umiała matematyki”, itp.;
- duża liczebność klas – brak możliwości indywidualnego traktowania ucznia;
- niskie ocenianie przez uczniów przydatności matematyki w życiu codziennym

- brak zrozumienia podstawowych pojęć matematycznych, a jedynie znajomość algorytmów.

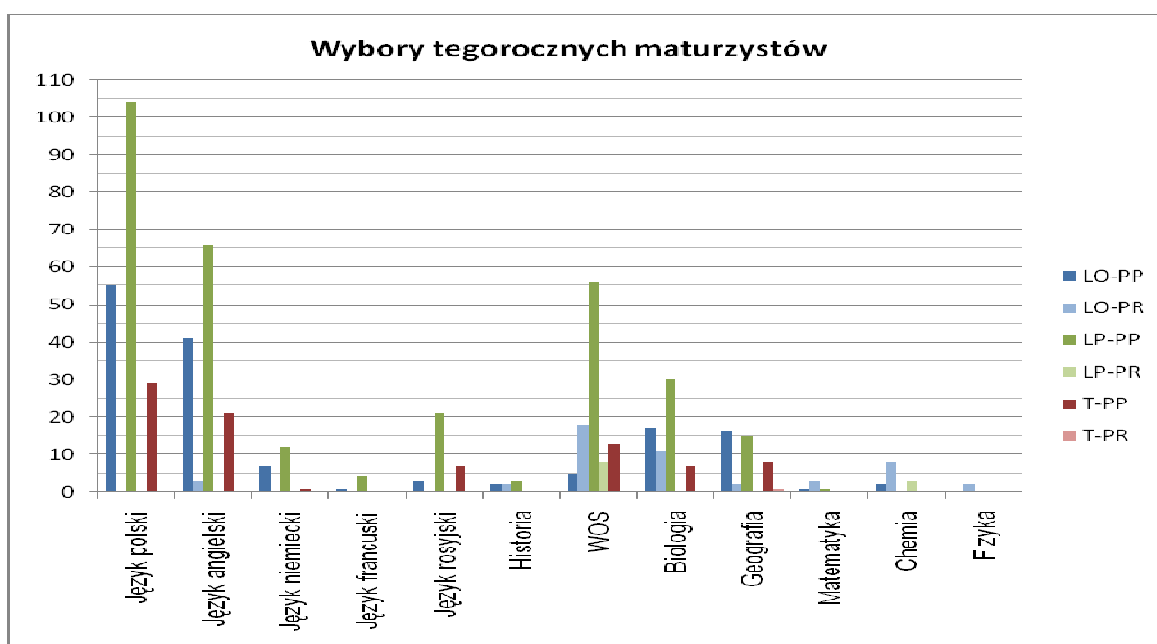
Trudności w kształtowaniu **kompetencji zawodowych** wiążą się z brakiem wyposażenia w środki dydaktyczne umożliwiające praktyczne i atrakcyjne nabywanie umiejętności w zawodzie technik hotelarstwa, czy technik obsługi turystycznej. Problemem jest również brak w naszym regionie tradycji kształcenia techników branży turystycznej – co uniemożliwia, bądź utrudnia korzystanie z dobrych doświadczeń innych. Na naszym rynku pracy jest mała ilość i różnorodność lokalnych przedsiębiorców, z którymi można organizować stałą współpracę i praktyczną naukę zawodu. A w chwili obecnej z powodu kryzysu gospodarczego liczba małych przedsiębiorstw znacznie spada, zaś duże przedsiębiorstwa znacznie ograniczają liczbę pracowników.

W **kształceniu kompetencji informatycznych** barierą są wysokie koszty utrzymania nowoczesnej bazy dydaktycznej, oprogramowania i opłacenia niezbędnych licencji.

II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE

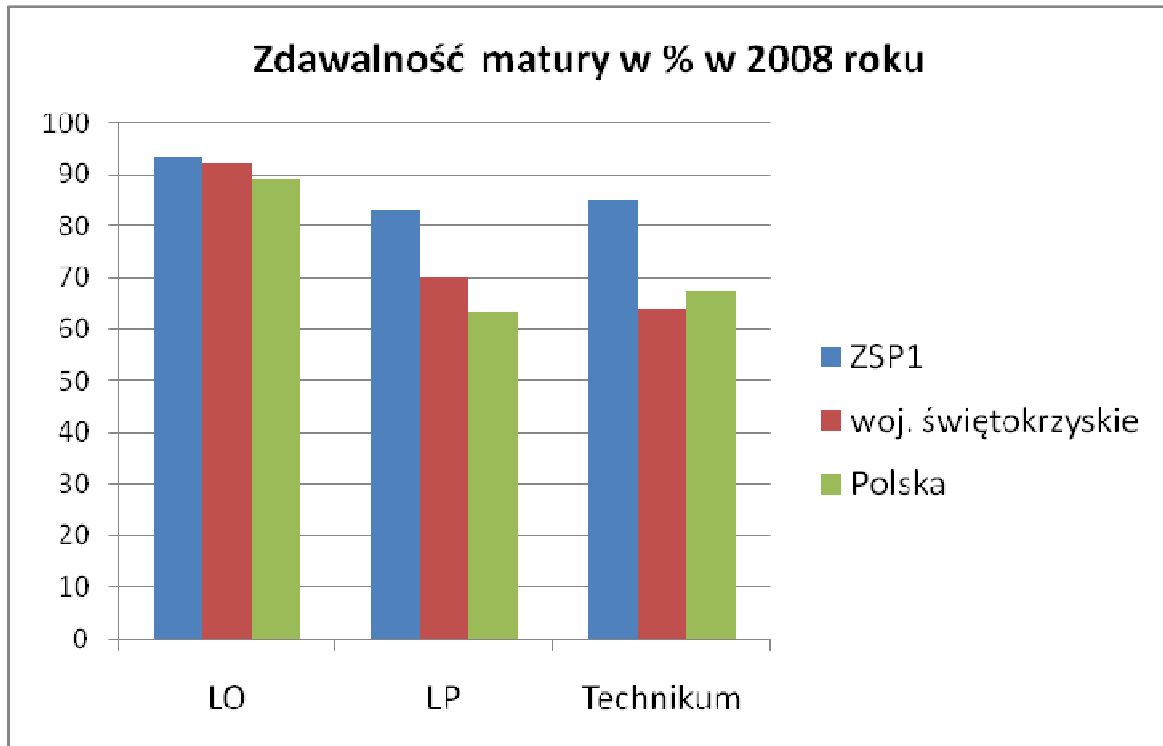
II.1 Efekty kształcenia

W roku szkolnym 2007/08 deklaracje maturalne złożyło 176 uczniów klas maturalnych, co stanowi 100% maturzystów. W maju 2008r. do egzaminu maturalnego przystąpiło 175 absolwentów: 95 z liceum profilowanego, 53 z liceum ogólnokształcącego i 27 z technikum. Jedna uczennica liceum profilowanego nie zgłosiła się na żaden z egzaminów. Z przedmiotów obowiązkowych do wyboru, najczęściej uczniowie wybierali wiedzę o społeczeństwie, biologię i geografę. Nadal nie cieszą się popularnością historia, chemia i matematyka. Najczęściej z języków obcych wybierany jest język angielski.

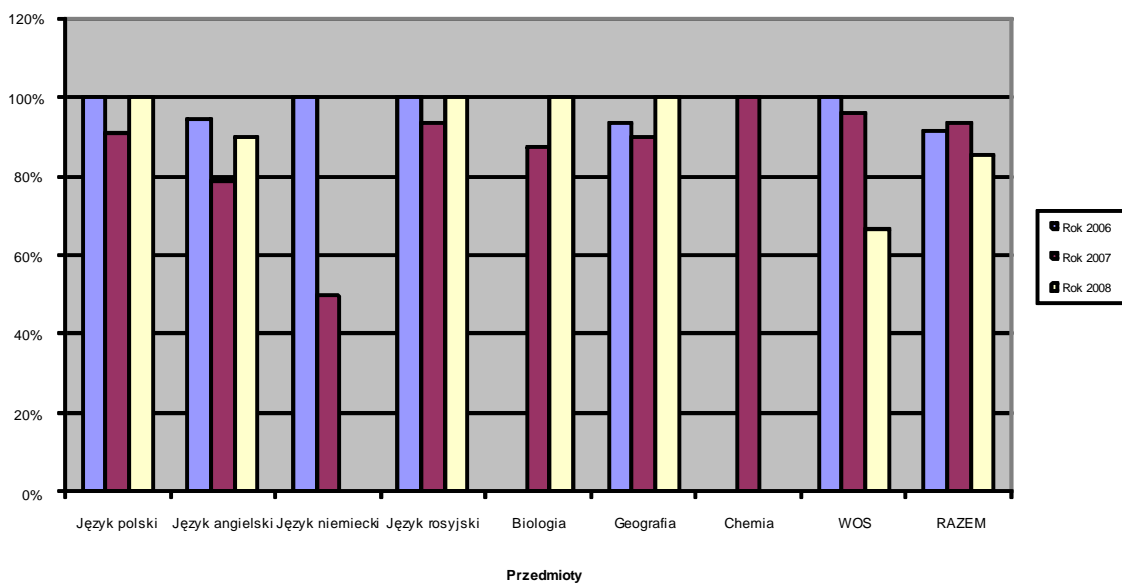


Analizując wyniki egzaminów w poszczególnych szkołach, największą zdawalność osiągają uczniowie technikum. Jest ona wyższa dla naszych maturzystów o 21% w porównaniu do średniej wojewódzkiej i o 18% wyższa w zestawieniu ze średnią krajową.

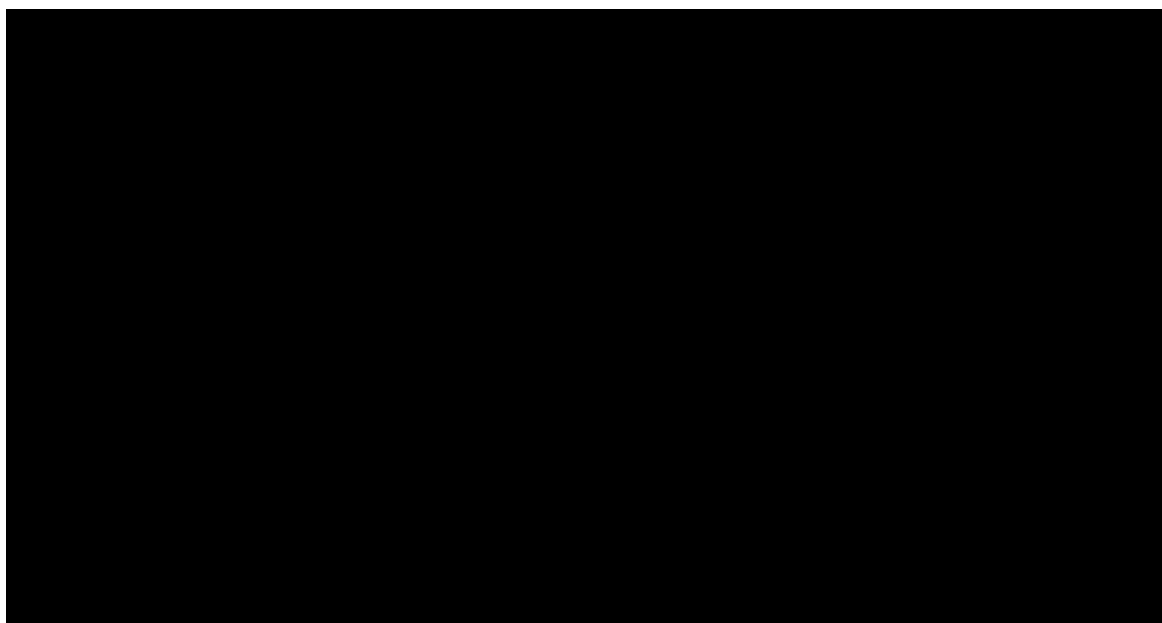
Nazwa szkoły	Liczba zdających	Liczba uczniów, którzy zdali	% uczniów, którzy zdali egzamin		
			w ZSP Nr 1	w województwie świętokrzyskim	w Polsce
LO	53	49	93	92	89
LP	95	79	83	70	63
Technikum	27	23	85	64	67
Razem:	175	151	86	77	79



Porównanie zdawalności matury w Technikum w latach 2006-2008



Analizując wyniki uzyskane przez absolwentów technikum dochodzimy do wniosku, iż praktycznie poza wiedzą o społeczeństwie zdeklasowali swoich rówieśników w województwie i w kraju, uzyskując średnie wyniki wyższe o 4-5% na poziomie podstawowym. Niestety uczniowie technikum zdając egzaminy bardzo rzadko wybierają poziom rozszerzony, co w dużej mierze ogranicza im dostęp do wyższych uczelni.



Zdecydowanie gorzej przedstawia się sytuacja, jeśli chodzi o zdawalność egzaminu zawodowego.

Rok szkolny	Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę	Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu		Zdali egzamin	
		liczba	%	liczba	%
2005/2006	24	24	100	21	88
2006/2007	45	44	98	25	57
2007/2008	27	25	93	4	16

Na uwagę zasługuje fakt, iż uczniowie dobrze radzą sobie z I częścią egzaminu – etap pisemny, gdzie sprawdzeniu podlegają wiadomości teoretyczne – w roku ubiegłym 96% absolwentów zdało ten egzamin uzyskując średnio 65% możliwych punktów. Niestety część praktyczną egzaminu zdało tylko 16%

Szkoła może się poszczycić osiągnięciami uczniów, którzy biorą udział w olimpiadach i konkursach:

- Finalistka Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy i Umiejętności Handlowo-Menadżerskich w roku 2006;
- Wyróżnienie w Konkursie matematycznym Euklides (2006);
- Certyfikaty Cambridge Young Enterprise International Examination (8 uczniów 2006 i 10 uczniów 2008r)
- II miejsce w Ogólnopolskim konkursie „moja firma mój sukces” (2006)
- II i III miejsce w województwie w Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej (2008,2009)
- wyróżnienia na szczeblu wojewódzkim w Olimpiadzie Przedsiębiorczości (2008,2009)
- I miejsce w województwie w konkursie „Moje wymarzone miejsce pracy” (2008);
- wyróżnienie na szczeblu wojewódzkim w konkursie „Daj szansę fortunie – zaprzyjaźnij się z ekonomią” 2008.

II.2 Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów

Wyniki analizy SWOT

Kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów szkoły w opinii różnych respondentów: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Silne strony	Szanse
<ul style="list-style-type: none"> • dobre przygotowanie do matury • wyjazdy na targi edukacyjne • udział w olimpiadach przedmiotowych • pomoc nauczycieli • różnorodność kół zainteresowań • praktyki zawodowe • Dni Przedsiębiorczości • szeroka oferta nauczanych kierunków • doradca zawodowy 	<ul style="list-style-type: none"> • zdanie matury na wysokim poziomie umożliwia dostanie się na wybraną uczelnię • zwolnienie z egzaminu zawodowego • uzyskanie tytułu technika • uzyskanie stypendiów naukowych • poznanie specyfiki zawodu • umiejętność posługiwania się co najmniej dwoma językami oraz obsługa komputera zwiększa szanse na znalezienie pracy
Słabe strony	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zbyt duża liczebność klas • dwuzmianowy tryb nauki • duża ilość godzin zajęć • zbyt duża ilość godzin, które są nieistotne w kształceniu zawodowym • krótki czas praktyk i sposób ich organizowania uniemożliwia zmierzenie się z zawodem • zbyt mała liczba godzin języków obcych zawodowych • materiał nauczania na różnych przedmiotach pokrywa się • zbyt mało zajęć dla uczniów mających problemów w nauce • niska motywacja własna 	<ul style="list-style-type: none"> • osłabienie stanu zdrowia spowodowane stresem, niewyspaniem ze względu na dużą ilość godzin • nieobecności na zajęciach • trudności w znalezieniu pracy • umiejętności praktyczne na niezadowalającym poziomie • niska zdawalność egzaminu zawodowego – w części praktycznej • obawy przed podjęciem pracy • tytuł technika nie daje gwarancji na zatrudnienie • niski prestiż tytułu technika obniża poziom motywacji do nauki

We wszystkich analizach przedstawiam wypowiedzi badanych w kolejności związanej z częstotliwością pojawiania się. Wypowiedzi pojawiające się najczęściej traktuję jako priorytetowe i wymieniam je w pierwszej kolejności.

III. RYNEK PRACY

III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki

Według danych PUP z czerwca 2008 roku do zawodów najczęściej występujących na lokalnym rynku pracy w dalszym ciągu zaliczyć należy zawód technika ekonomisty 263 osoby. Znaczącym wskaźnikiem w ocenie lokalnego rynku pracy jest wskaźnik pozostawania bez pracy ponad 12 miesięcy przez bezrobotnego (długotrwale bezrobotni). Wielkość tego wskaźnika świadczy o elastyczności i mobilności danej grupy osób. Niestety zawodami o wysokim udziale osób trwale bezrobotnych jest również technik ekonomista – 65 osób. Bezrobocie wśród kobiet – na koniec czerwca 2008r dotyczy takich zawodów jak: technik ekonomista 212 osób. Napływ bezrobotnych w okresie ostatnich trzech lat kształtuje się na tym samym poziomie. Największy napływ bezrobotnych w pierwszym półroczu 2008 roku odnotowano wśród bezrobotnych bez zawodu 650 osób (29,8% ogółu). Znaczny napływ bezrobotnych w badanym okresie notuje się również w takich zawodach jak: technik ekonomista – 114 osób, z czego 6 osób to absolwenci oraz ekonomista – 61 osób, z czego 23 to absolwenci. Na przestrzeni pierwszego półrocza 2008 roku do PUP wpłynęło łącznie 860 ofert pracy i w większości dotyczyły zatrudnienia subsydiowanego jak staże, prace społeczno-użyteczne, roboty publiczne. Najwięcej ofert pracy skierowanych było w zawodach: robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, sprzedawca. Zawodami deficytowymi na lokalnym rynku pracy, w których popyt na pracę był wyższy od podaży zaliczyć należy: robotnik, technik prac biurowych. Zawodami nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy to: specjaliści d/s marketingu, cukiernik, robotnik pomocniczy w przemyśle. Biorąc pod uwagę analizy PUP i specjalności, w których kształcimy uczniów niepokojącym jest fakt wysokiego trwałego bezrobocia wśród techników ekonomistów, również naszych absolwentów. Kierunek ten jednak, ciągle cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród młodzieży. Podczas rekrutacji – już od kilku lat musimy redukować o około 10-15 osób liczbę uczniów, których przyjmujemy do klasy technik ekonomista. Uczniowie ci uzyskują wysokie liczby punktów w procesie rekrutacji. Są to również uczniowie, którzy otrzymują dobre i bardzo dobre oceny już podczas nauki w naszej szkole. Biorą również udział w różnych konkursach i olimpiadach

przedmiotowych, gdzie uzyskują wysokie lokaty. Jeśli chodzi o pozostałe specjalności nie pojawiają się one w statystykach PUP, co pozwala żywić nadzieję, iż nie znajdują się wśród tych zawodów osoby bez pracy. Jednocześnie w opracowaniach Kuratorium Oświaty w Kielcach zawody technik informatyk, technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej, w których kształcimy uznawane są za „zawody przyszłości”. W tych kierunkach również nie jesteśmy w stanie przyjąć wszystkich chętnych absolwentów gimnazjum.

III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy

Z przeprowadzonych z pracodawcami rozmów jednoznacznie wynika, iż często następuje rozmiękanie się oczekiwań pracodawców co do kwalifikacji osób poszukujących pracy w stosunku do tego co one reprezentują. Szkolnictwo przystosowane do realnych potrzeb pracodawców jest czynnikiem, który w istotny sposób pomoże w rozwiązaniu problemu bezrobocia i równoważenia rynku. Wymagania wobec pozyskiwanych pracowników kształtowane są przede wszystkim przez dopływ nowych technologii, oczekiwania klientów firm na nowoczesny, wysokiej jakości produkt, popyt na nowe rodzaje usług świadczonych na wysokim poziomie. Olbrzymie znaczenie mają również procesy integracyjne z Unią Europejską – przystąpienie Polski do UE stworzyło nową jakość i nowy poziom konkurencji – oczywiście wyższy. Wymusza to konieczność nabywania nowych umiejętności przez naszych absolwentów.

Z rozmów dotyczących oczekiwań pracodawców i uczniów w zakresie rozwijania umiejętności i predyspozycji przydatnych w karierze zawodowej wynika, że ważnymi zarówno dla jednych jak i drugich są: umiejętność rozwiązywania problemów;

- łatwość przystosowania do nowych sytuacji;
- umiejętność wykorzystania w praktyce
- myślenie strategiczne
- operatywność;
- umiejętność pracy w zespole;

Znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy

Uczniowie tak oceniają swoje silne i słabe strony:

Silne strony	Szanse
<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Przedsiębiorczości • nauka pisania pism (CV, list motywacyjny) • praktyki zawodowe • obsługa programów potrzebnych w zawodzie • wycieczki na targi edukacyjne i targi pracy • możliwość konsultacji z doradcą zawodowym • nauka przedmiotów zawodowych • dużo lekcji dotyczących rynku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie się pracodawcy z jak najlepszej strony • możliwość przekwalifikowania się • możliwość uzyskania stabilizacji zawodowej • możliwość uzyskania dobrego wynagrodzenia • dostępność zagranicznych rynków pracy • doradztwo zawodowe określa nasze zdolności do wykonywania danego zawodu • rynek promuje młodych, zdolnych i wykształconych ludzi
<ul style="list-style-type: none"> • Słabe strony 	<ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca znajomość zawodów przyszłości • brak informacji o wolnych miejscach pracy • mała szansa znalezienia pracy w swoim zawodzie • mały lokalny rynek pracy • brak pracy dorywczej dla młodzieży • słaba informacja o zmianach na rynku pracy • mało zajęć praktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Zagrożenie wybraniem złego zawodu • popadanie w depresję, nałogi • konieczność wyjazdu w poszukiwaniu pracy • kryzys i likwidacja przedsiębiorstw • pracodawcy mają czasem nierealne wymagania wobec pracowników – wiek, doświadczenie • większość pracodawców potrzebuje pracowników z doświadczeniem • rynek przepełniony jest ekonomistami

Zdanie nauczycieli w tym zakresie jest następujące:

Silne strony	Szanse
<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Przedsiębiorczości • wyjazdy na targi pracy, branżowe • współpraca z doradcą zawodowym • spotkania z osobami wykonującymi różne zawody • nauka języków obcych – także zawodowych • kształcenie w kierunkach, które dają szansę zatrudnienia • udział w konkursach np. “Moje wymarzone miejsce pracy” 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomy i trafny wybór zawodu, zgodny z predyspozycjami • satysfakcja zawodowa • możliwość znalezienia pracy za granicą • absolwent potrafi dobrze określić kierunek dalszego kształcenia bądź konieczność przekwalifikowania się • absolwent poszukuje oferty najodpowiedniejszej dla jego predyspozycji i kwalifikacji • umiejętność pracy w zespole • możliwość poznania własnych predyspozycji
Słabe strony	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Słaba korelacja szkolnictwa z gospodarką i zapotrzebowaniem na rynku pracy • nieznajomość własnych predyspozycji do wykonywania zawodu • przypadkowy wybór edukacji • wybór kierunku kształcenia pod wpływem kolegów, rodziców... • brak umiejętności określenia swoich możliwości, predyspozycji – szczególnie przez uczniów klas I • niska motywacja do poszerzania swoich wiadomości • brak samodzielności • słaba wiedza na temat “zawodów przyszłości” 	<ul style="list-style-type: none"> • Problem w znalezieniu pracy (bezrobocie) • brak satysfakcji zawodowej • masowe migracje absolwentów • uczniowie, którzy niezbyt trafnie wybrali profil kształcenia osiągają niskie wyniki w nauce • problemy w pracy zawodowej • możliwość nie ukończenia szkoły

III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

Z dokumentacji doradcy zawodowego wynika, iż blisko 70% absolwentów naszego technikum kontynuuje naukę na wyższych uczelniach lub w szkołach policealnych. Ci, którzy nie podejmują dalszej nauki najczęściej znajdują zatrudnienie poza granicami kraju. Pozostali uzyskują zatrudnienie na lokalnym rynku pracy jako sprzedawcy, przedstawiciele handlowi, w biurach i urzędach. Niestety pewien procent naszych absolwentów, szczególnie techników ekonomistów pozostaje bez pracy – dotyczy to w większości kobiet.

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH

Struktura demograficzna ludności powiatu jędrzejowskiego

Ludność powiatu jędrzejowskiego (wg stanu na 31.12.2007 r.) liczyła 89 065 mieszkańców, co stanowiło blisko 7% ogólnej liczby mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz około 0,24% mieszkańców kraju.

Gęstość zaludnienia w powiecie jędrzejowskim jest względnie niska (wynosi średnio 71,7 osób na km²), w porównaniu do gęstości zaludnienia w województwie świętokrzyskim (110,5 osób na km²). Taki stan rzeczy jest skutkiem oddziaływania miasta Kielce oraz aglomeracji krakowskiej i górnośląskiej.

Charakterystyka ludności - stan w dniu 31.12.2007 r.

Wyszczególnienie	Kobiety na 100 mężczyzn	Ludność na km²	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
Województwo świętokrzyskie	105	110,5	66,5
Powiat jędrzejowski	102	71,7	69,8
Gmina Jędrzejów	106	131,5	65,3

Źródło: GUS

Gmina Jędrzejów posiada najwyższy wskaźnik gęstości zaludnienia na 1 km² na terenie powiatu jędrzejowskiego (131,5 osoby). Pozostałe gminy z terenu powiatu posiadają zdecydowanie niższe wskaźniki: Gmina Słupia – 43,4 osoby/km², Gmina Wodzisław – 44,2 osoby/km², Gmina Nagłowice – 46,2 osoby/km², Gmina Imielno – 46,7 osoby/km² (tab. 2).

Małżeństwa, urodzenia żywe, przyrost naturalny na 1000 mieszkańców (2007 r.)

Wyszczególnienie	Ludność w wieku produkcyjnym	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Przyrost naturalny	Gęstość zaludnienia na km ²
	Na 1000 mieszkańców				
Województwo	600,5	6,6	9,3	-1,4	110,5
Powiat jędrzejowski	588,9	7,2	9,7	-1,2	73,3
Gmina Imielno	541,3	6,9	10,3	-1,5	46,7
Gmina Jędrzejów	618,3	7,5	9,5	-0,7	130,1
Gmina Małogoszcz	600,2	6,4	11,0	2,5	80,8
Gmina Nagłowice	548,6	8,1	10,7	-3,6	46,2
Gmina Oksa	552,6	5,7	10,2	-2,3	55,8
Gmina Sędziszów	601,5	8,5	9,9	-1,3	92,1
Gmina Słupia Jędrzejowska	545,6	6,7	7,8	-5,0	43,4
Gmina Sobków	583,2	6,7	9,7	0,7	57,4
Gmina Wodzisław	550,4	6,9	8,1	-5,9	44,2

Źródło: GUS

Struktura ludności według podziału na podstawowe grupy wiekowe wskazuje na 20,2% udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu. Udział ten jest nieznacznie wyższy do średniej krajowej wynoszącej 19,8% oraz wojewódzkiej – 19,4%. Łącznie na terenie powiatu jędrzejowskiego mieszka 17 972 osób w wieku przedprodukcyjnym.

Charakterystyka ludności według grup wiekowych (2007).

Wyszczególnienie	Ludność w wieku przed-produkcyjnym	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym
	w %		
Polska	19,8	64,5	16,6
Województwo świętokrzyskie	19,4	63,1	17,4
Powiat jędrzejowski	20,2	62,5	17,3
Gmina Jędrzejów	19,0	64,5	18,5

Źródło: GUS

Udział ludności w wieku produkcyjnym wynoszący 62,5% (55 638 osób) jest niższy do średniej krajowej (64,5 %) oraz wojewódzkiej (63,1%). W 2007 roku powiat zamieszkiwało 15 455 osób w wieku poprodukcyjnym. Negatywnym zjawiskiem jest natomiast stosunkowo wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców (17,3%).

W gminach wchodzących w skład powiatu jędrzejowskiego występuje stosunkowo duże zróżnicowanie struktury wiekowej mieszkańców. Do gmin posiadających najwyższy udział osób w wieku przedprodukcyjnym należy zaliczyć Gminę Małogoszcz (25,85%). Najwyższy udział ludności w wieku produkcyjnym posiada jedna z gmin miejsko-wiejskich - Gmina Jędrzejów (64,5%). Wysoki udział osób w wieku produkcyjnym w gminach miejsko-wiejskich wynika z ruchu migracyjnego odbywającego się z obszarów wiejskich do obszarów miejskich.

Ważnym miernikiem charakteryzujących przebieg procesów demograficznych jest saldo migracji. Dla powiatu jędrzejowskiego saldo to w 2007 roku wykazywało wartości ujemne świadczące o odpływowym charakterze tego obszaru. Łącznie w roku 2007 zanotowano napływ do powiatu 943 osób oraz odpływ 1153 osób. Wskaźnik migracji stałej na 1000 mieszkańców, wynoszący –2,3 osoby, był równy średniej wojewódzkiej.

W 2007 r. w powiecie jędrzejowskim odnotowano 876 żywych urodzeń oraz 984 zgony, co dało ujemny przyrost naturalny, który wynosił -1,2 (na 1000 mieszkańców). Jest on niższy od średniej krajowej. W stosunku do innych powiatów z terenu województwa, powiat jędrzejowski zajmuje 9 miejsce pod względem poziomu przyrostu naturalnego liczonego na 1000 mieszkańców.

Struktura zatrudnienia ludności

Według stanu na 31.12.2007r. na terenie powiatu jędrzejowskiego, zatrudnionych było 11294 osoby, z czego 5158 osób stanowiły kobiety. W sektorze publicznym zatrudnionych było 5669 osób w prywatnym 5625 osób w przemyśle i budownictwie 3795 osób natomiast w usługach 7274 osoby.

Pracujący w 2007 roku (w tys.).

Wyszczególnienie	Pracujący ogółem	Pracujący - kobiety
Województwo świętokrzyskie	224,7	106,8
Powiat jędrzejowski	11,3	5,2
Gmina Imielno	0,2	0,1
Gmina Jędrzejów	5,4	2,8
Gmina Małogoszcz	1,4	0,5
Gmina Nagłowice	0,2	0,2
Gmina Oksa	0,2	0,1
Gmina Sędziszów	2,8	0,8
Gmina Słupia	0,2	0,1
Gmina Sobków	0,4	0,3
Gmina Wodzisław	0,5	0,3

Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Źródło: GUS

W 2007 roku na terenie powiatu jędrzejowskiego 45,7% wszystkich pracujących w gospodarce narodowej stanowiły kobiety. Jest to niższy udział niż w przypadku całego kraju (48,15%) czy województwa świętokrzyskiego (47,5%).

W przypadku gmin powiatu jędrzejowskiego zdecydowanie najwięcej pracujących posiada gmina Jędrzejów (5377 osób) oraz gmina Sędziszów (2785 osób). Najmniejsza liczba pracujących występuje w gminie Imielno (202 osoby) i gminie Nagłowice (223 osoby).

Na terenie gmin o najniższym wskaźniku nie działają większe zakłady produkcyjne, a osoby zakwalifikowane do tej grupy pracują głównie w instytucjach użyteczności publicznej. W dużych zakładach zakwalifikowanych do sekcji przemysł i budownictwo zatrudnieni są mieszkańcy gminy Jędrzejów, gminy Małogoszcz oraz gminy Sędziszów.

Bezrobocie

W grudniu 2007 roku na terenie powiatu jędrzejowskiego stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 12,3% czyli o 2,7 % mniej niż na terenie województwa świętokrzyskiego i o 1,0% więcej niż na terenie kraju.

Liczba bezrobotnych w powiecie jędrzejowskim na koniec grudnia 2007 roku wyniosła 4532 osoby w tym 2480 kobiet (54,7%). W porównaniu do analogicznego okresu, roku 2006 nastąpił spadek o 1181 osób tj. o 20,7%, a w porównaniu do 2005 roku jest spadek aż o 34,8 %.

Wśród zarejestrowanych na koniec grudnia 2007 osób pozostawało:

Bezrobotni ze względu na wiek, płeć i kwalifikacje zawodowe.

Wyszczególnienie	2007 r.	2006 r.	Dynamika
Bezrobotnych do 25 roku życia	1112(24,5 %)	1598 (28,0%)	- 3,5
Bezrobotne kobiety	2850 (62,9 %)	3425(60,0%)	+ 2,9
Bezrobotni z prawem do zasiłku	357 (7,9 %)	352 (6,2 %)	+ 1,7
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	807(17,8 %)	830 (14,5%)	+ 3,3
Bezrobotni niepełnosprawni	92(2,1 %)	91 (1,6%)	+ 0,5
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	1141 (25,2 %)	1026 (18,0%)	+ 7,2

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie

Jak wynika z powyższego w ogólnej strukturze bezrobotnych, wzrasta udział bezrobotnych kobiet jak i również bezrobotnych powyżej 50 roku życia oraz bezrobotnych bez kwalifikacji. Należy jednak zaznaczyć, iż duża część bezrobotnych nie rejestruje się w PUP, co w znaczącym stopniu zaniża wskaźnik realnego poziomu bezrobocia. Sytuacja ta w szczególności dotyczy osób mieszkających na terenach wiejskich powiatu (w tym i Gminy Jędrzejów). Powiat jędrzejowski charakteryzuje się, zatem średnim poziomem bezrobocia.

Poziom wykształcenia jest istotnym czynnikiem wpływającym na posiadanie statusu osoby bezrobotnej. Największe problemy z podjęciem pracy mają osoby o niskim poziomie wykształcenia, bez kwalifikacji pożądaných na rynku pracy. W 2007 roku, w rejestrach PUP w Jędrzejowie wśród bezrobotnych szczególnie liczną grupą były osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (28,3%) oraz zasadniczym zawodowym (26,6%). Najmniejszy odsetek stanowią osoby z wykształceniem wyższym (8,9% ogółu) oraz ze średnim ogólnym (9,7% ogółu zarejestrowanych).

Poziom wykształcenia bezrobotnych (XII. 2007).

Wyszczególnienie	2007 r.	2006 r.	Dynamika
Wyższe	436 (9,6 %)	511 (8,9%)	+ 0,7
Policealne i średnie zawodowe	1284 (28,3%)	1671 (29,2 %)	- 0,9
Średnie ogólnokształcące	442 (9,8%)	556 (9,7 %)	+ 0,1
Średnie zawodowe	1206 (26,6%)	1626 (28,5 %)	- 1,9
Gimnazjalne i poniżej	1164 (25,7%)	1349 (23,6%)	+ 2,7

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie

Niepokoici liczba osób długotrwale bezrobotnych, tj. pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (tj. 2 459 osób, co stanowi to 54,2% ogółu zarejestrowanych). Wśród osób zarejestrowanych w urzędzie pracy przeważają osoby bez stażu pracy albo z krótkim stażem do 1 roku (1 421 osób, co daje 31,4% ogółu zarejestrowanych). Aż 73% (3 310) bezrobotnych w powiecie jędrzejowskim znajduje się w przedziale wiekowym 18 – 44 lata (wiek produkcyjny mobilny).

Z uwagi na powyższe obserwacje wynika, że działania władz samorządowych Powiatu i Gminy Jędrzejów powinny koncentrować się na:

- poprawie stanu infrastruktury technicznej w Powiecie i Gminie w celu zwiększenia ich atrakcyjności inwestycyjnej i tworzenia nowych miejsc pracy,
- rozbudowie infrastruktury społecznej, kulturalnej i turystycznej Powiatu i Gminy,
- dostosowaniu oferty średniego szkolnictwa do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz na wspieraniu procesu kształcenia ustawicznego osób dorosłych.

IV.1 Współpraca szkoły z zakładami pracy

O dobrej współpracy szkoły z lokalnymi i regionalnymi zakładami pracy świadczy m.in. fakt, iż w roku 2008 szkoła nasza uzyskała po raz drugi z rzędu tytuł „Najaktywniejsza szkoła w Dniu Przedsiębiorczości”. „Dzień Przedsiębiorczości” to akcja, której organizatorem jest Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości przy współpracy Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych i Kancelarii Prezydenta RP. Jest to projekt sprzyjający podejmowaniu przez młodych ludzi trafnych decyzji w planowaniu dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej. Pozwala na weryfikację planów zawodowych i edukacyjnych uczniów. W roku ubiegłym 666 uczniów naszej szkoły zgłosiło się do uzgodnionych firm by współpracować z konsultantem – opiekunem ucznia na wybranym stanowisku przez 3-5 godzin. Uczniowie odwiedzili w tym dniu 117 zakładów pracy znajdujących się na terenie miasta Jędrzejowa, Kielc, i powiatu jędrzejowskiego. Należy zaznaczyć, że rodzice i uczniowie zaangażowali się w wyszukiwaniu miejsc pracy, znajdując miejsce dla 76 osób w 57 firmach.

W tym roku szkoła nasza wzięła również udział projekcie Światowy Tydzień Przedsiębiorczości, który w Polsce został zorganizowany po raz pierwszy. Celem projektu jest edukowanie środowiska społecznego, które aktywnie wspiera przedsiębiorcze postawy i inicjatywy młodzieży. W ramach ŚTP Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości zaprosiła uczniów, nauczycieli i przedsiębiorców do udziału w projekcie „Otwarta firma”. Dla przedsiębiorstwa to wspinała okazja do promocji oraz nawiązania nowych kontaktów w środowisku lokalnym. Szkoły otrzymały zaś możliwość wzbogacenia swojej oferty edukacyjnej o ciekawe zajęcia przygotowujące uczniów do wejścia na rynek pracy. Uczestniczyliśmy w module: „Biznes przy tablicy”. W ciągu tygodnia od 17-23 listopada

2008r odbyło się szereg ciekawych lekcji i spotkań z przedstawicielami różnych firm naszego regionu:

- Biuro Rachunkowe – temat: *finanse*
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Jędrzejowska Gryf, Jędrzejów – temat: *pozyskiwanie funduszy unijnych*
- Elmar sp.z o.o. Jędrzejów – doradca prawny ds. transportu i windykacji – temat: *etyka w biznesie*
- Wójt Gminy Moskorzew – temat: *relacje pracownik – pracodawca*
- Komenda Powiatowa Policji Jędrzejów – temat: *etyka w biznesie, zagadnienia korupcji*
- Zakłady Mechaniczne Bifamet sp. z o.o. Jędrzejów – temat: *relacje pracownik – pracodawca*
- P.P.H.U. Puma Jędrzejów; przedstawiciel firmy – temat: *marketing w firmie*
- Rzecznik Praw Konsumenta Starostwa Powiatowego Jędrzejów – temat *relacje firma – klient*
- Firma Sabi Sobków – przedstawiciel firmy – temat *własna firma*.

IV.2 Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy

Wykształcona kadra pedagogiczna stale podnosząca swoje kwalifikacje zawodowe, otwieranie nowych kierunków zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy, działalność doradcy zawodowego, udział uczniów w projektach typu „Moje wymarzone miejsce pracy”, „Dzień przedsiębiorczości”, „Aktywne poszukiwanie na rynku pracy”, udział w Targach edukacyjnych, pracy i branżowych to mocne strony działalności szkoły w wypowiedziach uczniów, dobre wyposażenie szkoły w środki dydaktyczne. Wśród słabych stron uczniowie wymieniali: brak dobrego rozpoznania rynku pracy, brak informacji na temat zawodów przyszłości, brak znajomości wymagań pracodawców, zbyt mało praktycznych zajęć z zakresu np. udziału w rozmowach kwalifikacyjnych. Bardzo podobne były wypowiedzi nauczycieli, szczególnie, jeśli chodzi o mocne strony pracy szkoły. Dodatkowo pojawiły się wypowiedzi wskazujące na wykorzystanie na lekcjach nowoczesnych technologii i Internetu. Wśród słabych stron nauczyciele zwracali uwagę na brak zainteresowania uczniów rozwijaniem własnych zainteresowań.

V. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Konieczna jest bliższa współpraca z gimnazjami, w celu przedstawienia pełnej oferty szkoły, wymagań i predyspozycji, którym musi sprostać kandydat do danego zawodu oraz możliwości zatrudnienia po ukończeniu szkoły, bądź dalszego kształcenia. Współpraca mogłaby mieć formę warsztatową, w których powinni uczestniczyć nie tylko uczniowie, ale również ich rodzice. Uczestnictwo w takich warsztatach zwiększyłoby szansę uczniów na bardziej świadomy wybór kształcenia i zawodu.

Nieodzowne wydaje się zwiększenie znaczenia tytułu technika wśród pracodawców, bo tylko wtedy mają sens istnienia szkoły zawodowe - technika. W chwili obecnej tytuł technika nie jest praktycznie uznawany za istotny przy podejmowaniu pracy.

Bardzo ważna jest ścisła współpraca z organem prowadzącym szkoły w sprawie polityki szkolnej w powiecie. Chodzi przede wszystkim, aby szkoły w jednym powiecie nie kształciły w tych samych kierunkach. Należałoby pomyśleć o specyficznej specjalizacji szkół ponadgimnazjalnych w regionie.

Utworzenie pracowni do praktycznej nauki zawodu technik hotelarstwa.

Wprowadzenie zajęć wyrównawczych z matematyki dla uczniów klas pierwszych.

Prowadzenie zajęć warsztatowych dla uczniów dotyczących poszukiwania i kształcenia predyspozycji osobowościowych wymaganych w danym zawodzie.

Dopasowanie programów nauczania do wymagań egzaminacyjnych (egzamin zawodowy) oraz do wymagań pracodawców – współpraca nad większą korelacją treści zawodowych i ogólnokształcących. Wykorzystywanie już wykształconych umiejętności, a nie ciągle ich powtarzanie.

Zorganizowanie cyklu spotkań dla uczniów z pracodawcami, którzy przedstawia wymagania stawiane absolwentom – przyszłym pracownikom.

Zmiana przepisów, która umożliwiłaby zachęcenie pracodawców do przyjmowania uczniów na praktyki zawodowe do swoich przedsiębiorstw. Być może zachętą w tym względzie byłby prestiż i reklama, a może i nagroda starosty w powiatowym konkursie “Przedsiębiorca Przyjazny Szkole”.

Zmniejszenie wymagań i dopasowanie materiału nauczania przedmiotów ogólnokształcących (przyrodniczych) do liczby godzin zajęć w tygodniu. Zwrócenie uwagi na kształcenie umiejętności praktycznych, zastosowanie teorii w praktyce,

wykazanie przydatności wiadomości i umiejętności w życiu codziennym – ćwiczenia laboratoryjne w grupach liczących nie więcej niż 15 osób.

Zorganizowanie symulacyjnych przedsiębiorstw – np. szkolnego biura podróży, w którym uczniowie różnych zawodów będą mogli kształcić swoje umiejętności. Ekonomiści będą prowadzić stronę finansową, informatycy dbać np. o reklamę, informacje w Internecie itp., uczniowie klasy obsługi turystycznej będą planować i realizować wycieczki dla uczniów całej szkoły. Dla uatrakcyjnienia działalności biura w jego ofercie mogłyby się znaleźć wycieczki językowe prowadzone w języku obcym.

Organizowanie praktyk zawodowych w zawodzie hotelarz i obsługa turystyczna za granicą, gdzie uczniowie oprócz kształcenia umiejętności zawodowych niewątpliwie będą kształcić umiejętności językowe.